

Kamu Alımları

İlan

İÇİNDEKİLER

- [İlan neden önemlidir?](#)
- [İlanlar nerede duyurulur?](#)
- [Ne zaman ilan vermek gerekir?](#)
- [Piyasanın bilgilendirilmesi](#)
- [İhale ilanı, ilan yayınlanmaması durumunda ortaya çıkan sonuçlar ve ihale ilanlarında değişiklikler](#)
- [İhale sonuç ilanı](#)
- [Sözleşmenin ifası sırasında yapılan değişikliklerin ilan edilmesi](#)
- [İlan nasıl gönderilir ve ne kadar süre içinde yayınlanmalıdır?](#)
- [Sektörel alımlar](#)
- [Ek bilgi](#)

Yayın izni, SIGMA Programı Başkanı Karen Hill tarafından verilmiştir.

İlan neden önemlidir?

İlan, kamu alımlarının temel taşlarından biridir. Eksiksiz ve açık ilan:

- **uygun rekabeti kolaylaştırır** – mümkün olduğunca fazla sayıda müteşebbisin ihale fırsatları hakkında bilgilendirilmesi ve dolayısıyla rekabete girmelerinin sağlanmasıyla, idareler paralarının tam karşılığını aldıkları sonuçlar elde edebilir;
- **piyasaları geliştirir** – olası müteşebbislere iş imkanlarının varlığı gösterilerek piyasaya yeni ve daha çeşitli müteşebbislerin katılması ile piyasalar geliştirilir ve yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası seviyelerde müteşebbis kaynağı genişletilmiş olur;
- **yolsuzlukla mücadeleye yardımcı olur** – şeffaflık artar ve müteşebbisler, kamuoyu, medya ve diğer paydaşlar mevcut ihale olanaklarından haberdar olur ve ihaleleri kazanan müteşebbisler hakkında daha fazla bilgi edinme imkanı elde ederler.

İlanlar nerede duyurulur?

Direktif'e tabi olan belli türde ve değerde ihalelerin ilanları, Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nin (ABRG) ekinde yayımlanmak zorundadır. İlanlar Avrupa Birliği'nin Yayın Bürosu tarafından ücretsiz yayınlanır. ABRG'nin ekinin çevrimiçi versiyonu olan Tenders Electronic Daily (TED) (*Günlük İhale Gazetesi*) ücretsiz temin edilebilir¹.

Birçok üye devlet, ABRG'de yayınlanma zorunluluğu olmayan ihale ilanlarının ulusal seviyede yayınlanmasını da şart koşmaktadır.

Diğer ilanlar: İhale fırsatları başka uluslararası, ulusal veya yerel yayın organlarında da yayınlanabilir. Direktif uyarınca, ihale ilanları ABRG'de yayınlanmadan önce başka bir yayın organında yayınlanamaz. Bununla birlikte, Avrupa Birliği Yayın Bürosu'nun ilanını alınıldığına dair teyit bildirimini takip eden 48 saat içinde ilanının ABRG'de yayınlanacağına dair bir bildirim almaz ise, ilanı ulusal seviyede yayımlayabilir. Bu ilan, ABRG'de yayınlanan ihale ilanında yer almayan bir bilgi içeremez.

Ne zaman ilan vermek gerekir?

Başlıca üç durumda ilan vermek gerekir:

- alım süreci resmi olarak başlatılmadan önce – piyasayı olası ihale fırsatları hakkında önceden bildirmek üzere yayınlanan tercihe bağlı bir ilan olan Ön Bilgi İlanı aracılığıyla;
- ilgili sözleşmeye özel ihale sürecinin başında – müteşebbisleri ihale sürecine katılmaya davet etmek üzere yayınlanan İhale İlanı;
- ilgili sözleşmeye özel ihale sürecinin sonunda – ihale sürecinin tamamlandığını müteşebbislere ve diğer ilgililere bildirmek amacıyla yayınlanan İhale Sonuç İlanı veya ihtiyari yayınlanan ihale sonrası Şeffaflık İlanı.

Ön Bilgi İlanı kullanılarak resmi ihale sürecinin başlangıcından önce ilan verilmesi: Direktif, idarelerin Ön Bilgi İlanı ile ileride düzenlemeyi planladıkları ihaleler hakkında piyasayı önceden bilgilendirmelerine izin verir; bu zorunlu değildir. Ön Bilgi İlanı, AB Yayın Bürosu tarafından ABRG'de veya idareler tarafından alıcı profillerinde yayınlanır (alıcı profilleri hakkında daha fazla için aşağıdaki bilgileri inceleyin).

Bu şekilde yayınlanan ilanlar ile önceden yapılan bilgilendirme hem idarelere hem de müteşebbislere aşağıdaki gibi fayda sağlar:

¹ <http://ted.europa.eu>

- İlanı yayınlamadan önce idareler ihtiyaçlarını dikkatli bir şekilde düşünmelidir. Ön Bilgi İlanını hazırlama süreci, önceden planlama ve bütçelemenin ciddiye alınmasını sağlar.
- Olası ihale fırsatları hakkında önceden bilgilendirilen müteşebbisler de buna göre planlama yapabilir. Bu planlama sayesinde rekabet iyi bir seviyeye çıkabilir ve idareler paralarının karşılığını daha iyi alabilir.
- Ön Bilgi İlanı yayınlandığında, bazı durumlarda, kanunda belirtilen süreler kısaltılabilir.
- Merkezi olanlar dışındaki idareler, belli istekliler arası ihale ve pazarlıklı müzakere usullerinde Ön Bilgi İlanını ihale çağrısı olarak kullanılabilir. Bu durumda Ön Bilgi İlanında yeterli seviyede ayrıntı verilmişse, idareler sonrasında ayrıca ihale ilanı yayınlamak zorunda değildir.

Avrupa Komisyonu web sitesinde Ön Bilgi İlanı için standart bir şablon verilmiştir² (1 numaralı form). Bu şablonun yapısı, bütün ihale türleri için aynıdır.

Piyasanın bilgilendirilmesi

ABRG'de Ön Bilgi İlanı yayınlamaya alternatif olarak idareler piyasayı ilerideki ihale fırsatları hakkında internet tabanlı kendi "alıcı profillerini" oluşturarak bilgilendirebilirler. Alıcı profili, idare ve mevcut ihale çağrıları, planlanan alımlar, tamamlanan sözleşmeler ve iptal edilen ihaleler hakkında genel bilgiler içerir.

İdareler Ön Bilgi İlanı yayınlamak için alıcı profillerini kullanabilir. İdarenin Ön Bilgi İlanı yayınlamak için kendi alıcı profilini kullandığı durumlarda, Ön Bilgi İlanını ABRG'ye göndermek zorunda değildir ancak ABRG'ye bu ilanın alıcı profilinde yayınlandığına dair bilgi vermelidir.

Belli bir sözleşmeyle ilgili ihale sürecinin başında ihale ilanı yayınlanması

İhale ilanı ihale sürecinin en önemli aşamalarından biridir. Belli bir alımla ilgili resmi ihale sürecinin başlangıç noktasıdır ve olası müteşebbisleri ihaleye katılma fırsatı hakkında bilgilendirir.

İhale ilanı için standart ilanlar kullanılmalıdır. Standart ilanlar Avrupa Komisyonu'nun web sitesinde yayınlanır. İhale süreçlerinin çoğunda standart ihale ilanı kullanılır ancak farklı ihale türleri için farklı biçimler mevcuttur. Örneğin, tasarım yarışmalarında, yapım işi imtiyazlarında, hizmet imtiyazlarında, sosyal ve diğer özel hizmetlerle ilgili ihalelerde özel ihale ilanları kullanılır.

Rekabeti mümkün olduğunca arttırmak ve şeffaflığın temel koşullarını karşılamak için ihale ilanında ihalenin konusu, kapsamı ve yaklaşık maliyeti net bir şekilde ifade edilmeli ve müteşebbislerin ihaleye nasıl katılabileceği açıklanmalıdır. İhale ilanı eksiksiz ve doğru biçimde tamamlanmalıdır. Anlaşılır, eksiksiz ve uygun bir şekilde hazırlanmamış ihale ilanı, hayal kırıklığı yaratacak seviyelerde rekabet, düşük kalite ve uygunsuz teklifler veya yeniden başlatılması gereken kusurlu ihale süreçleriyle sonuçlanabilir.

İhale ilanı yayınlamadan Direktif kapsamına giren bir ihalenin gerçekleştirilmesi ne tür sonuçlar doğurur?

Direktif, sınırlı sayıda durumda, örneğin yapım işleri, mal veya hizmetlerin sadece belli bir müteşebbisten tedarik edilebileceği veya idare tarafından öngörülmemeyen olayların neden olduğu acil durumların gerektirdiği alımlar söz konusu olduğunda, Direktif kapsamına giren bir ihalenin, önceden ihale ilanı yayınlamadan gerçekleştirilmesine izin verir. İdarenin herhangi bir yasal dayanağı olmadan ABRG'de ilan yayınlamaksızın bir ihale gerçekleştirilmesi durumunda,

²

www.simap.europa.eu

89/665/AET ve 92/13/AET sayılı İhtilaf Direktiflerinin hükümleri uyarınca, bu ihale, ihale inceleme kurumu tarafından geçersiz sayılmalıdır. Bir ihalenin geçersiz sayılması hakkında daha fazla bilgi için bkz. *İhtilaf Çözümleri* başlıklı 12 sayılı SIGMA Kamu Alımları Dosyası. İhalenin geçersiz kabul edildiği durumlardan kaçınmak için İhtilaf Direktifleri, ABRG'de ihtiyari bir ihale öncesi Şeffaflık İlanı yayınlanması mekanizmasını sunar.

İhale ilanı yanlış ise veya ihale ilanındaki bilgilerin değiştirilmesi gerekiyorsa ne yapılabilir?

İhale ilanında değişiklik yapmak için Düzeltme İlanı adlı standart bir form kullanılır. Bu form Avrupa Komisyonu web sitesinden temin edilebilir (14 sayılı form) ve yayınlanmış ilanlarda değişiklik yapmak veya ilave bilgi sağlamak için kullanılabilir. Ancak, ilanda yapılan değişiklik veya düzeltmeler rekabet koşullarında esaslı değişikliklere neden oluyorsa, süreleri uzatmak veya yeni bir ihale süreci başlatmak gerekir.

Belli bir sözleşmeyle ilgili ihale sürecinin sonunda ihale sonuç ilanının yayınlanması

İdareler, belli bir sözleşmeyle ilgili ihalenin karara bağlanmasını takip eden 30 gün içinde ihale sonucunu İhale Sonuç İlanı ile duyurmalıdır.

Müteşebbisler ve diğer ilgili kişilerin ihale sürecinin sona erdiğini ve ihalenin karara hangi gerekçeyle bağlandığını öğrenmesini sağlayan bu son ilan, sürecin şeffaflığını temin ettiği için önemlidir. Avrupa Komisyonu da alım faaliyetlerinin seviyesi ve özellikleri hakkında istatistiksel veriler hazırlamak ve ihale süreçlerini izlemek üzere bu bilgiyi kullanmaktadır.

İhale ilanı yayınlanan bütün süreçlerde ve bu ilanın yayınlanmadığı diğer bazı süreçlerde ihale sonuç ilanı yayınlanmak zorundadır.

Sözleşmenin ifası sırasında yapılan değişikliklerin ilan edilmesi

İdareler geçerlilik süresi içinde sözleşmede yapılan değişiklikler hakkında da bilgi yayınlamak zorundadır. Bu ilanın standart formu Avrupa Komisyonu web sitesinde mevcuttur (20 numaralı form). Bu ilan değişiklik aşağıdaki özellikleri taşıyorsa yayınlanmak zorundadır:

- asıl sözleşmede yer almayıp sonradan gerekli hale gelen ilave yapım işleri, hizmet veya mallarla ilgiliyse;
- süreci dikkatli bir şekilde hazırlayan idarenin öngöremeyeceği durumlar nedeniyle ortaya çıkmış ve sözleşmenin genel özelliğini etkilemiyorsa ve değişiklikten kaynaklanan fiyat artışı asıl sözleşme veya çerçeve anlaşma bedelinin %50'sinden fazla değilse.

Direktifin sözleşme süresi dahilinde sözleşmede değişiklik yapılmasına izin verdiği başka durumlar da vardır ancak sözleşmede değişiklik yapan idareler sadece yukarıda belirtilen iki durumda ABRG'de değişiklik ilanı yayınlamak zorundadır.

İlanların nasıl gönderilmesi gerektiği ve ne kadar süre içinde yayınlanması gerektiğine dair kurallar var mıdır?

Bütün ilanlar AB Yayın Bürosuna elektronik ortamda gönderilmek zorunadır. Avrupa Komisyonu'nun web sitesinde ücretsiz bir çevrimiçi sistem doğrudan kullanılabilir. İlanlar gönderildikten sonra beş gün içinde yayınlanır.

Elektronik ortamda ilan gönderme biçimi ve usulü Avrupa Komisyonu web sitesinde açıklanmaktadır.

Sektörel Alımlar

Kuruluşlar, belli tür ve değerdeki ihaleleri ilanla duyurmak zorundadır ancak tercih ve ilan yöntemi konusunda daha fazla esneklik sağlanmıştır.

İlan tercihi: Kuruluşlar beş çeşit rekabetçi süreç arasından seçim yapabilir: açık ihale usulü, belli istekliler arasında ihale usulü, rekabetçi diyalog, ilanlı pazarlık usulü ve yenilikçi ortaklık.

Kuruluşlar ayrıca nasıl ilan verecekleri konusunda da esnekliğe sahiptir – mevzuatta bu “ihale çağrısı” olarak adlandırılmaktadır. Belli istekliler arasında ihale ve ilanlı pazarlık usulü söz konusu olduğunda kuruluşlar aşağıdaki üç yöntemden birini kullanabilir:

- ihale ilanı
- yıllık olarak yayınlanan “düzenli ön ilan”
- yeterlik sisteminin olduğuna dair ilan.

Açık ihale usulünde, kuruluşlar düzenli ön ilan veya ihale ilanı arasında seçim yapabilir.

Yerel ilanlar: İlanlar ulusal düzeyde de yayınlanabilir, bu durumda ilan, Avrupa Komisyonu’na yayınlamak üzere gönderilen ilanda yer alan bilgilerden daha farklı bir bilgi içeremez ve ABRG’de yayımlandığı tarihten önce bir tarihte yerelde yayınlanamaz. Bununla birlikte kuruluşlar, Avrupa Birliği Yayın Bürosu’nun ilanının alındığına dair teyit bildirimini takip eden 48 saat içinde ilanının ABRG’de yayınlanacağına dair bir bildirim almaz ise, ilanı ulusal seviyede yayınlatabilir.

Yeterlik sistemi: Kuruluşlar yeterlik sistemi kurup işletebilir. Yeterlik sistemi, kuruluş ile sözleşme yapmakla ilgilenen müteşebbislerin, potansiyel tedarikçi olarak kaydolmak üzere başvurdukları bir sistemdir. Kuruluş bu müteşebbislerin bazılarını yeterlik sistemine kaydeder. Kuruluş ihaleye davet edilecek veya pazarlık yapılacak müteşebbisleri kayıtlı müteşebbislerin oluşturduğu havuzdan seçer.

Kuruluşlar, yeterlik sistemi kurarken bunu bir ilan ile duyurur (Avrupa Komisyonu web sitesinde yer alan 7 numaralı form). Bu ilanda yeterlik sisteminin amacı, sisteme nasıl erişim sağlanacağı, sistemin işletim kuralları ve geçerlilik süresi belirtilir. Sistem sonlandırılırsa, kuruluşun bir ihale Sonuç İlanı yayınlaması zorunludur.

Çerçeve anlaşmalar: Kuruluşlar standart ihale ilanı kullanarak çerçeve anlaşma düzenleyebilir.

Dinamik alım sistemleri: Kuruluşlar sıklıkla yaptıkları alımlar için dinamik alım sistemleri de oluşturabilir. Bir dinamik alım sistemi kurmak için idarenin/kuruluşun bir ihale ilanı yayınlaması gerekir. Dinamik alım sistemi kapsamında gerçekleştirilecek ihaleler için teklif çağrısı yayınlanmak zorunda değildir ancak bu çağrı sisteme kabul edilen bütün katılımcılara doğrudan gönderilir.

İhale sonuç ilanları: Kuruluşlar ihale sürecinin veya çerçeve anlaşmanın tamamlanmasını takip eden 30 gün içinde ABRG Bürosuna standart format kullanılarak hazırlanan bir ihale sonuç ilanı göndermek zorundadır. Çerçeve anlaşma veya dinamik alım sistemleri kapsamında düzenlenen ihalelerle ilgili ihale sonuç ilanları gruplanarak her üç ayda bir, ilgili üç aylık dönemin bitmesini takip eden 30 gün içinde ABRG’ye gönderilir.

Ek bilgi

Yayınlar

SIGMA (2015), *Kamu Alımları Eğitim Kitapçığı* – Modül E2, OECD Publishing, Paris, <http://www.sigmaweb.org/publications/public-procurement-training-manual.htm>

Kamu Alımları Dosyaları

<http://www.sigmaweb.org/publications/key-public-procurement-publications.htm>

SIGMA (2016), *Sözleşme Değişiklikleri*, Dosya 38, OECD Publishing, Paris

SIGMA (2016), *Elektronik Alımlar*, Dosya 17, OECD Publishing, Paris

SIGMA (2016), *Sektörler Tarafından Gerçekleştirilen Alımlar*, Dosya 16, OECD Publishing, Paris

SIGMA (2016), *Alım Araçları*, Dosya 11, OECD Publishing, Paris

SIGMA (2016), *İhtilaf Çözümleri*, Dosya 12, OECD Publishing, Paris

SIGMA (2016), *AB Mali Eşik Değerlerini Anlamak*, Dosya 5, OECD Publishing, Paris

Diğer kaynaklar

Avrupa Birliği Adalet Divanı içtihadından seçme davalar: C-199/85 *Commission v Italy*, C-24/91 *Commission v Spain*, C-107/92 *Commission v Italy*, C-328/92 *Commission v Spain*, C-318/94 *Commission v Germany*, C-225/98 *Commission v France*, C-385/02 *Commission v Italy*, C-394/02 *Commission v Greece*, C-126/03 *Commission v Germany*, C-21/01 and C-28/01 *Commission v Germany*, C-362/03 and C-463/03 *Strabag and Kostman*, C-299/08 *Commission v France*, C-561/12 *Nordecon and Ramboll Eesti*, C-19/13 *Fastweb*, http://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/